

NEWSLETTER

KATEDRY TRESTNÍHO PRÁVA
PRÁVNICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

No. 1/2020

(celkově 6. číslo; srpen 2020)

© Katedra trestního práva Právnické fakulty UK

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

v aktuálním (šestém) čísle Newsletteru katedry trestního práva Právnické fakulty UK Vás čeká nejprve rozhovor s významným představitelem české justice – panem JUDr. Janem Sváčkem, místopředsedou Vrchního soudu v Praze. Doktor Sváček dlouhodobě s katedrou trestního práva spolupracuje. Ptali jsme se ho nejen na podobu současného právnického studia na PF UK, ale i na úroveň odborné přípravy justičního dorostu. Věříme, že Vás rozhovor zaujme (*str. 3 – 6*).

Na začátku roku 2020, po těžké nemoci, zemřela dlouholetá členka katedry trestního práva paní JUDr. Marie Vanduchová, CSc. Její osobnost, pedagogickou i vědeckou činnost doktorky Marie Vanduchové připomíná člen katedry JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D. (*str. 7 – 8*).

Katedra trestního práva žije a vědecky intenzivně pracuje i v době mimořádných situací. Dokládá to krátká sumarizace vybraných odborných prací, ať již monografií nebo i odborných článků členů katedry trestního práva. Najdete mezi nimi i víceoborovou kolektivní monografii „*Ochrana základních práv a svobod v trestním řízení*“. Původně se na uvedené téma měla konat vědecká konference 12. 3. 2020 v Karolinu. Bohužel, epidemie koronaviru a opatření s epidemií spojené zamezily na poslední chvíli konferenci uskutečnit. Využili jsme odevzdané příspěvky, které měly původně zaznít na konferenci, a vytvořili jsme rychle novou kolektivní monografii. Chtěl bych upozornit zejména na příspěvky slovenských autorů. Ukazuje se, že i přes postupný odklon platných právních úprav v České republice a ve Slovenské republice, problémy v obou právních úpravách zůstávají velmi podobné (*str. 9 – 14*).

Účast v soutěži studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ) je tradiční formou participace katedry na výchově studentů. Přinášíme informace o letošním ročníku, o jeho účastnících v samostatné sekci trestního práva i o aktivní účasti našich dvou interních doktorandů, JUDr. Lenky Náhlovské a JUDr. Bc. Marka Dvořáka v této soutěži (*str. 15*).

A tečka na závěr - „Dokument doby“. Dokument, k němuž cokoliv dalšího dodávat, považujeme za zbytečné. Uvidíte sami (*str. 16*).

Závěrem tedy můžeme sdělit: *Katedra trestního práva žije!*

*prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
vedoucí katedry trestního práva*

:ROZHOVOR S OSOBNOSTÍ:

Jan Sváček: Vážím si toho, že jsem soudcem

JUDr. Jan Sváček (* 13. 7. 1957) je absolventem Právnické fakulty UK v Praze (1976 -1980). V justici se pohybuje nepřetržitě od roku 1981, kdy začínal jako justiční čekatel Městského soudu v Praze (1981 - 1983), poté byl jmenován soudcem Obvodního soudu pro Prahu 6 (1983 - 1988). Poté byl přeložen k Obvodnímu soudu pro Prahu 8, kde byl nejprve místopředsedou (1988 - 1990) a posléze jeho předsedou (1990 - 1997). Již ve čtyřiceti letech byl krátce přeložen k Vrchnímu soudu v Praze (1997 - 1998), následně nastoupil na největší soud v České republice - Městský soud v Praze, kde působil nejprve krátce jako místopředseda (1998 - 1999) a poté

jej řadu let vedl (1999 - 2013). Za jeho vedení došlo k vybudování justičního areálu Na Míčánkách, kde dnes sídlí polovina pražských obvodních soudů, a také k položení institucionální spolupráce s Právnickou fakultou Univerzity Karlovy. Došlo rovněž k vytvoření platformy „kolegium předsedů krajských soudů“ po francouzském vzoru „předsedů apelačních soudů“. Po konci funkčního období (v r. 2013) přešel na Vrchní soud v Praze, kde se v roce 2019 stal místopředsedou pro úsek trestního soudnictví. V roce 2010 mu byla Jednotou českých právníků udělena Stříbrné medaile rytíře Antonína Randy.

Před dvacet let (od r. 1998) je externím vyučujícím na katedře trestního práva, kde vede semináře z trestního práva procesního (Trestní právo III.) a je zkušebním komisařem u státních závěrečných zkoušek. Je rovněž zkušebním komisařem pro odborné justiční zkoušky (organizované Ministerstvem spravedlnosti) a pro advokátní zkoušky (organizované Českou advokátní komorou). Je členem redakční rady časopisu Právní rádce. Je vášnivým tenistou a skalním fanouškem fotbalového klubu SK Dynamo České Budějovice.

ROZHOVOR:

Nejprve otázka na tělo: Sledujete Newsletter katedry trestního práva?

Od té doby, co mi můj asistent¹ upozornil před několika lety na existenci Newsletteru, se s jeho obsahem seznamuji pravidelně.

Pane místopředsedo, čím Vás zlákal obor trestního práva? Chtěl jste od počátku být trestním soudcem nebo jste někdy přemýšlel o jiném odborném uplatnění?

V době, kdy jsem končil studia PF UK, jsem toužil po tom stát se advokátem. Tehdy to v podstatě nebylo možné, tak jsem napsal na Městský soud v Praze, kde mě obratem přijali jako justičního čekatela. Když se po roce 1990 otevřely možnosti vstupu do advokacie, krátce jsem o tom přemýšlel, nakonec jsem ale u soudu setrval a od té doby jsem již jinou variantu nezvažoval. Snad jen v roce 2003, kdy jsem dostal nabídku stát se ministrem spravedlnosti, jsem o tom týden přemýšlel. Nakonec jsem se rozhodl odmítnout. Vážím si toho, že jsem soudcem.

Jaký je Váš názor na současnou podobu trestního soudnictví v České republice?

Myslím, že trestní soudnictví je v ČR na dobré úrovni. Každý trestní soudce má vytvořeny možnosti, aby

rozhodoval podle zákona a svého svědomí. Pokud k nějakému excesu dojde, nejedná se o chybu systému, ale selhání jednotlivce. Samozřejmě nás trochu tíží zmatená legislativní činnost, zvláště oddělené rekodifikace hmotného a procesního práva, které by měly probíhat v ideálním případě současně. To je ovšem dáno příliš rychlým střídáním ministrů spravedlnosti.

Vedete u nás na fakultě tradičně seminář z trestního práva procesního. Můžete srovnávat: Jsou dnešní studenti stejní nebo jiní než před rokem 1989 nebo než řekněme před deseti lety?

Oproti době před rokem 1989 se úroveň studia jednoznačně zvýšila. Myslím, že studenti mají dobrou motivaci: když budou dobří ve studiu, mají větší šanci získat dobrou práci a mít se dobře. Posuzuji to samozřejmě optikou katedry trestního práva, ale jsem přesvědčen, že to platí obecně. Pro mne je možnost výuky trestního práva velmi přínosná. Jsem rád, že mohu na studenty přenést některé praktické poznatky a zároveň se musím udržovat ve formě i v teoretické oblasti.

Jaký je Váš názor na podobu současného právníckého studia na UK v Praze?

Myslím, že výuku trestního práva bych posunul blíže k začátku studia a kladl bych větší důraz na výuku platného

¹ Asistentem JUDr. Jana Sváčka je JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

práva. Vycházím ovšem z toho, že všeobecné vzdělání by měli studenti získat již na střední škole (gymnáziu). Nejsem si však jist, že to tak skutečně je. Možná bych kladl větší důraz na propojení akademické výuky (teorie) a světa praktického práva (aplikační praxe). V tomto smyslu jsme před mnoha lety zavedli praxi studentů na Městském soudu v Praze a jemu podřízených obvodních soudů, což se setkal s jejich zájmem a v současné době se z toho stal nepovinně volitelný předmět s možností získání příslušného množství kreditů (Odborná praxe na soudech I. - III.). V obdobné činnosti pokračujeme i na Vrchním soudu v Praze prostřednictvím organizovaných náslechlů u veřejných zasedání (předmět Odborná praxe na soudech IV. - Vrchní soud v Praze).

Jaký máte dojem z přípravy nového justičního dorostu? Zkoušíte u justičních a advokátních zkoušek, setkáváte se v praxi s mladými nastupujícími kolegy a kolegyněmi...

Tak tady jsou moje pocity trochu rozporné. Někdy mám u justičních nebo advokátních zkoušek pocit, že se znalosti studentů příliš neprohloubily. To souvisí s tím, jak se jim na soudech nebo v advokátních kancelářích věnují. Zda je využívají pro jednoduché právní úkony, jako posílky k doručování písemností nebo zda je skutečně využívají k řešení problémů platného práva. V poslední době zaznamenávám i nižší zájem absolventů o složení rigorózní zkoušky

a získání titulu JUDr. V soudnictví doplácí justiční čekatelé a asistenti na nejednotný model přípravného období. Justiční čekatelé jsou zvýhodněni z hlediska kandidatury na funkci soudce. Myslím, že funkce asistenta soudce a justičního čekatele by se měly do budoucna sjednotit. Prvních několik let přípravy by asistent vypomáhal soudci a pokud by se osvědčil, povýšil by do pozice obdobné dnešnímu justičnímu čekateli.

Jaký je Váš názor na posilování soudů odborníky z jiných právních odvětví, případně na praxi budoucího soudce v jiném právním oboru (advokacie, státní zastupitelství)?

V některých evropských zemích a v USA je obvyklé, že absolvent právnické fakulty nastoupí do soukromého sektoru například jako advokát. A teprve později ve věku kolem 40 až 50 let přechází k soudu. Tento model mi připadá jako zajímavý, ale v českých poměrech zatím nerealizovatelný. Realita je taková, že ve většině případů dobrý advokát v nejlepším věku nemá zájem stát se soudcem okresního soudu. V praxi jsme si v minulosti ověřili, že o tuto

pozici mají spíše zájem advokáti, jímž se v jejich praxi příliš nedaří. Při vší úctě k advokátům, kteří se o to občas pokusí, však uvádím, že jsou výjimky, u kterých se tento přechod povedl. Domnívám se tedy, že ještě po určitou dobu se budou stavy soudců doplňovat především z pozic nynějších

asistentů soudů nebo justičních čekatelů.

Děkuji za rozhovor.

*S JUDr. Janem Sváčkem hovořil prof.
JUDr. Jiří Jelínek, CSc.*

Foto:

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D. (foto 1)

Milan Malíček, Právo (foto 2)

Za Marií Vanduchovou

V únoru tohoto roku utrpěla katedra trestního práva bolestnou ztrátu, když po těžké nemoci zemřela JUDr. Marie Vanduchová, CSc. Paní doktorka působila na Právnické fakultě Univerzity Karlovy čtyři desetiletí a patřila k výrazným a oblíbeným pedagogickým osobnostem. V oblasti kriminálních věd publikovala řadu odborných studií, článků a příspěvků ve sbornících. Sestavila vynikající didaktické texty, které přes formální dokonalost vždy braly ohled na studenta a usilovaly o čtivost a srozumitelnost. Marie byla znamenitá právní autorka, jejíž styl psaní se vyznačoval vysokou mírou vkusu, výrazovým bohatstvím a svěžestí. Čtenáři imponuje rozmanitost témat, jimiž se zabývala. Mezi prvními u nás rozvíjela otázky viktimologické, včetně zkoumání fenoménu domácího násilí.

Převážná část díla paní doktorky se týká trestních sankcí. Její poznatky a názory zásadním způsobem ovlivnily podobu a chápání nových druhů trestů a ochranných opatření, zejména ochranného léčení a zabezpečovací detence. Marie Vanduchová se obírala jak detailními aplikačními problémy, tak i obecnějšími teoretickými principy s přesahy do kriminologie a právní filozofie. Navázala v tomto ohledu na nedokončené dílo prof. Vladimíra Solnaře. Jako blízká spolupracovnice prof. Oty Novotného náležela k hlavním představitelům trestního práva, kteří po roce 1989 usilovali o humanizaci trestání. Zkoumala

možnosti snížení vězeňské populace užitím podmíněného propuštění a dalších alternativních trestů. Shromáždila bohaté poznatky o zahraničních trestních systémech, kterými přispívala k hledání vhodných punitivních opatření, jež by mohla vést ke zkrácení pobytu odsouzeného ve věznicích, aniž by se omezila výchovná či retributivní funkce trestu. Patřila také k odborníkům, kteří neváhali upozornit na vztah mezi větší intenzitou trestání a extrémními příjmovými rozdíly ve státech s neoliberalní ekonomikou a malou mírou sociálních jistot.

Marie Vanduchová významnou část svého zralého života věnovala organizační práci na fakultě, a to zejména v období, kdy byla pověřena vedením katedry trestního práva. Zasloužila se o rozšíření škály povinně volitelných předmětů, modernizaci seminární výuky a průběhu zkoušek. Byla však zároveň odhodlána čelit překotnému reformátorství, jehož

důsledky by na její kolegy učitele kladly nerealistické požadavky.

Zesnulá byla ušlechtilou a vysoce vzdělanou ženou s širokými zájmy, k nimž vedle vlastního oboru patřilo i divadlo, hudba a výtvarné umění. Zanechala manžela, dvě dospělé dcery a několik vnoučat.

Nepochybujeme, že vzpomínka na Marii Vanduchovou zůstane stále živá a drahá všem, kdo ji poznali jako žáci, přátelé a kolegové.

Vybraná díla:

- ❖ Vanduchová, M.: O systému trestů. AUC – Iuridica č. 4/2006, s. 7-42.
- ❖ Vanduchová, M.: K některým otázkám individualizace trestu v návrhu trestního zákoníku. AUC- Iuridica č. 2/2007, s. 91-96.
- ❖ Vanduchová, Marie: K možnostem snížení vězeňské populace. In: Vanduchová, M., Hořák, J. (eds.): Na křižovatkách práva. Pocta Janu Musilovi k 70. narozeninám. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 297-310.
- ❖ Vanduchová, Marie: O monismu a dualismu trestních sankcí. AUC – Iuridica č. 4/2002, s. 73-92.
- ❖ Vanduchová, Marie a Tomáš Gřivna (eds.): Rekodifikace trestního práva procesního. Sborník č. 41. Praha: UK v Praze, Právnická fakulta, 2008, s. 30-40.
- ❖ Vanduchová, Marie: Zabezpečovací detence jako ultima ratio trestněprávního sankčního systému In: Ústavněprávní limity trestního práva : k odkazu Jiřího Herczega. Praha: Leges, 2019, s. 72-92.

- ❖ Císařová, Dagmar a Vanduchová, Marie: Nepříčetný pachatel: (aktuální praktické a teoretické problémy trestního práva a trestního řízení v ČR v souvislosti s posuzováním nepřičetnosti - srovnávací studie). Praha: Institut pro další vzdělávání soudců a státních zástupců, 1995.

JUDr. Jaromír Hořák, Ph.D.

Foto: Informační systém UK

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA KATEDRY:²

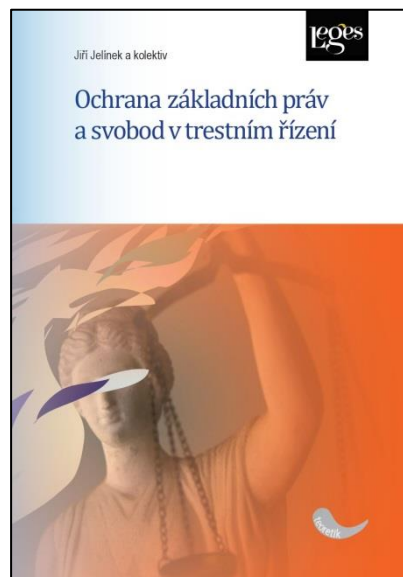
Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou

Osmé, aktualizované vydání oblíbené publikace, zpracované podle stavu platného k 13. březnu 2020, reaguje na přijaté novelizace a nově publikovanou judikaturu. Poznámky k trestnímu zákoníku a trestnímu řádu napomáhají k rychlé orientaci v obsahu a smyslu příslušného ustanovení. Uváděné judikáty jsou vybrány především ze sbírek Nejvyššího a Ústavního soudu. Pro uživatelské pohodlí byla starší judikatura tam, kde to bylo možné, podřazena k novým, často jen přečíslovaným ustanovením nového trestního zákoníku, a čísla paragrafů byla až na výjimky opravena tak, aby odpovídala novému trestnímu zákoníku. Součástí publikace jsou i předpisy souvisící - zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a advokátní tarif, vše ve znění k 13. březnu 2020. Publikace je oceňovanou pomůckou pro práci soudců, přísedících, státních zástupců, policistů, kriminalistů, advokátů, firemních právníků a ostatních pracovníků právní praxe.

Ochrana základních práv a svobod v trestním řízení

Mezinárodní vědecká víceoborová kolektivní monografie usiluje nejen o rozbor platné právní úpravy v České republice a ve Slovenské republice, ale obsahuje také četné náměty ke zdokonalení současné české právní úpravy. To je důležité z pohledu budoucí rekodifikace českého trestního práva procesního. Zatímco v roce 2019 se naše pozornost soustředila k desátému výročí přijetí nového českého trestního zákoníku, v letošním roce navazujeme pojednáními věnovanými procesním otázkám. Nejde jen o připomenutí základních zásad trestního řízení, oněch stavebních kamenů, na kterých stojí konstrukce trestního řádu, ale věnujeme pozornost i aktuálnímu známému nešvaru - problematice odposlechů, resp. nedostatečné právní úpravě zejména tzv. prostorového odposlechu v trestním řádu. Tematická šíře ochrany práv a svobod v trestním právu procesním je různorodá. Zahrnuje nejen právo obviněného na revizi rozhodnutí v trestních věcech, zákaz sebeobviňování v trestním

² Při zpracování této části byly využity veřejně dostupné (oficiální) anotace monografií.

řízení, zásahy do osobní svobody při nahrazení vazby elektronickým monitoringem, ale i meze rozhodování o zajištění majetku v trestním řízení nebo účast oprávněné osoby, zmocněnce a opatrovníka v řízení proti právnickým osobám, což jsou jen některé z problémů, které se v monografii rozebírají. Opominuty nejsou ani souvislosti vnitrostátních otázek s trestním právem evropským i trestním právem Evropské unie a s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva. Jednotlivé kapitoly jsou orientovány nejen trestněprocesně, ale na autorství se podílejí také odborníci ze správního a ústavního práva. Tím dostává monografie žádoucí mezioborový charakter. Autory kapitol jsou také slovenské kolegyně a kolegové. To umožňuje čtenáři vhléd i do právní úpravy, která v zásadě vychází z kdysi společného zdroje. Nyní, po desetiletích samostatného vývoje se ovšem nůžky mezi právními úpravami rozšiřují. Nicméně jak čtenáři poznají, problémy nauky i aplikační praxe v obou státech jsou si velmi podobné, i když konkrétní legislativní řešení mohou být rozličná.

Přípravné řízení dnes a zítra

Publikace je souborem odborných statí, jež byly svými autory prezentovány na konferenci „Přípravné řízení dnes a zítra“, kterou uspořádala dne 20. června 2019 Unie obhájců ČR ve spolupráci s Fakultou právnickou Západočeské univerzity v Plzni. Celkem dvacet příspěvků z pera odborníků z řad advokátů, soudců, státních zástupců, akademiků i dalších osobností nejen trestního práva představuje záruku velkého množství pozoruhodných úvah i reflexi palčivých otázek, jimž je společná tematika předsoudní fáze trestního řízení. Čtenáři se tak mohou seznámit s kritickým zhodnocením některých nenaplněných zákonodárcových ambic z minulosti, problematickými aspekty současné právní úpravy, aktuálně projednávanými legislativními návrhy i již existujícím návrhem rekodifikované úpravy přípravného řízení. Některé nově navrhované instituty jsou v publikaci podrobněji představeny. Pozornost autorů byla věnována postavení státního zástupce a jeho kompetencím, důležitosti ochrany důvěrného vztahu mezi advokátem a jeho klientem i vývoji v nazírání na poškozeného v trestním řízení. Rozebrány byly některé vhodné institucionální změny směřující ke zvýšení ochrany práv osob zúčastněných na přípravném řízení i mezery v právní úpravě, které jsou naopak průlomem do těchto práv. Autoři se zaobírali také otázkami přípravného řízení vedeného proti právnickým osobám, vztahem přípravného řízení a řízení před soudem, kriminalistickými aspekty či mezinárodní justiční spoluprací v přípravném řízení. Mnohá pozoruhodná témata nabízejí čtenáři ohlédnutí za dosavadní aplikací norem upravujících přípravné řízení,

cenné poznatky o slabých místech stávající regulace i zajímavé podněty pro budoucí právní úpravu i aplikační praxi.

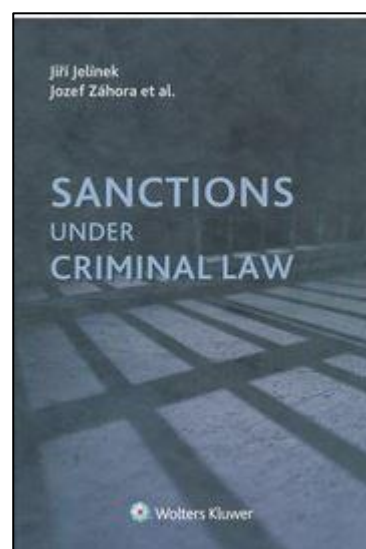
Základní zásady trestního řízení **a právo na spravedlivý proces**

Monografie se věnuje základním zásadám trestního řízení z pohledu práva na spravedlivý proces. Význam základních zásad spočívá především v tom, že vymezují rámec, ve kterém bude probíhat trestní řízení. Jde tedy o stanovení legálních a legitimních zásahů do základních práv a svobod subjektů trestního řízení orgány činnými v trestním řízení. Autor se nejprve věnuje pojmovému vymezení atributů demokratického právního státu, právního principu a zásady, pak stručně nastiňuje dva základní modely trestního řízení (kontinentální a angloamerický). Dále podrobně pojednává o obecnějších otázkách spojených se základními zásadami a následně o jednotlivých základních zásadách upravených v § 2 tr. řádu, přičemž mimořádnou pozornost věnuje zásadě legality a oportunitity a zásadě kontradiktornosti. Autor dospívá k závěru, že základní zásady je nutno upravit výslovně a koncentrovaně i v připravované rekodifikaci, a to v jejím úvodu. V práci jsou předloženy argumenty ve prospěch stávající kontinentální koncepce trestního procesu a tomu odpovídajících zásad. Základní zásady je nutné chápat jako ústavní limity trestního řízení. Monografie je určena nejen zástupcům legislativní a aplikační praxe, ale i širší odborné veřejnosti, která se o trestní řízení a jeho koncepci zajímá.

Sanctions under Criminal Law

The monograph consists of eight chapters that gradually deal with the topics of imprisonment, restorative justice, the so-called alternative punishments to imprisonment, electronic monitoring of criminal sanctions, property sanctions, sanctions imposed on legal persons, criminal liability and punishment of juvenile offenders, and finally protective measures imposed in criminal proceedings. The monograph is the result of academic cooperation of three universities, namely the Faculty of Law of Charles University in Prague, the Faculty of Law of Pan-European University in Bratislava and the Faculty of Law in Trnava. The authors discuss both the general issues of the legal regulation of sanctions in criminal law and specificities of this legislation in the criminal law of the Czech republic and the Slovak Republic.

Vybraná publikační činnost

1. K trestnímu postihu šíření poplašné zprávy (nejen o koronaviru)

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

Bulletin advokacie 4/2020

Článek se zaměřuje na trestný čin šíření poplašné zprávy podle § 357 trestního zákoníku v širších souvislostech. Rozebrán je jak historický kontext šíření poplašných zpráv a jejich postihu, tak také aktuální dynamika předmětné trestné činnosti v době pandemie koronaviru. Stranou nejsou ponechány ani aktuální otázky týkající se měnícího se obrazu kriminality ve společnosti v době pandemie související právě i se vzrůstající četností šíření poplašných zpráv. Profesor Jelínek ve své stati rozebírá znaky trestného činu šíření poplašné zprávy a poukazuje na to, že nikoliv každé šíření nepravdivé zprávy je trestným činem.

2. Poškození majetkových zájmů EU po novele trestního zákoníku provedené zákonem č. 315/2019 Sb.

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

Bulletin advokacie 5/2020

Článek prof. Jelínka rozebírá § 260 trestního zákoníku, který se týká poškození finančních zájmů Evropské unie. Dikce tohoto ustanovení byla změněna novelou trestního zákoníku provedenou zákonem č. 315/2019 Sb., účinným od 1. 12.2019. Účelem předmětné novelizace bylo adaptovat do českého právního řádu závazný právní nástroj Evropské unie, konkrétně nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce. V této spojitosti byla rozšířena i speciální skutková podstata v českém trestním zákoníku o trestněprávní ochraně finančních zájmů EU, které ve svém článku detailně věnuje pozornost právě prof. Jelínek.

3. K nové trestněprávní ochraně zvířat aneb trefit kozla

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.

Bulletin advokacie 6/2020

Článek pojednává o ryze aktuální novele trestních předpisů provedené zákonem č. 114/2020 Sb., účinným od 1. 6. 2020. Autor článku, prof. Jelínek, zastává názor, že ačkoliv byl zákonodárce veden úmyslem zvýšit

trestněprávní odpovědnost za trestný čin týrání zvířat a zakotvil nový trestný čin chovu zvířat v nevhodných podmínkách podle § 302a trestního zákoníku, minula se nová právní úprava svým cílem. Je totiž podle autora statek nesystémovým zásahem do trestních sazeb ukládaných za trestné činy, zejména trestné činy proti životu a zdraví, a současně vytváří další výkladové a aplikační problémy, jimž je v předmětném článku věnována detailní pozornost. Prof. Jelínek po sumarizaci přijatých změn a jejich kritickém rozboru přináší četné návrhy *de lege ferenda*, s nimiž čtenáře seznamuje.

4. Průtahy a obstrukce v trestním řízení a jejich příčiny

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.

Trestněprávní revue 2/2020

Prof. Šámal se ve svém článku publikovaném v (nově čtvrtletním) periodiku *Trestněprávní revue* zaměřuje na procesní otázku průtahů a obstrukcí v trestním řízení a na hledání jejich příčin. Hned v úvodu upozorňuje na bezprostřední souvislost této problematiky s rychlostí řízení a efektivností trestního procesu v České republice, tedy s otázkami často rezonujícími jak mezi odbornou, tak i laickou veřejností. V článku je rozebrána předmětná problematika nejen z pohledu příslušných ustanovení trestního řádu, nýbrž je hojně odkazováno i na recentní judikaturu k tomu se vztahující, a to zejména judikaturu Nejvyšších soudů, Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva. Pozornost autor po vymezení základních příčin soustředí i na otázky možné nápravy případů, kdy je porušeno právo osoby na projednání věci v přiměřené lhůtě.

5. Rozhodování soudu o bezplatné obhajobě

JUDr. Simona Heranová, Ph. D.

Trestní právo 1/2020

Článek JUDr. Simony Heranové, Ph. D. se zaměřuje na rozhodování soudu o bezplatné obhajobě. Rozebírá podmínky pro přiznání nároku na bezplatnou obhajobu v kontextu aplikační praxe. Autorka neopomíjí související problematické aspekty. Příspěvek se proto zabývá také otázkou, do jaké míry se uplatní zásada vyhledávací, dále do kdy lze podat návrh podle § 33 odst. 2 tr. řádu a zda může být nárok na bezplatnou obhajobu přiznán soudem druhého stupně v řízení o stížnosti proti usnesení, jímž je odsouzenému uložena povinnost nahradit státu náklady obhajoby [§ 152 odst. 1 písm. b) tr. řádu].

6. Prvky angloamerického modelu trestního řízení a jejich projevy v kontinentálním modelu trestního řízení

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

Paneuropske pravnicke listy 1/2020

Příspěvek JUDr. Jiřího Muláka, Ph.D. se zabývá vybranými angloamerickými prvky trestního řízení a jejich projevy v kontinentálním modelu trestního řízení. Nejprve je zevrubně pojednáno o obou modelech trestního řízení. Pozornost je akcentována na instituty dohody o vině a trestu a korunního svědka (spolupracujícího obviněného).

*JUDr. Bc. Marek Dvořák
JUDr. Anna Brandtner*

SVOČ

I přes mimořádnou epidemiologickou situaci, která výrazným způsobem ovlivnila průběh letního semestru, se i letos podařilo na půdě Právnické fakulty Univerzity Karlovy řádně uspořádat soutěž studentské vědecké odborné činnosti (SVOČ).

V rámci magisterského studijního programu byla s ohledem na vyšší množství odevzdaných prací s trestněprávní tematikou utvořena samostatná sekce trestního práva. Odborná komise složená ze členů katedry trestního práva pečlivě zhodnotila veškeré odevzdané práce i kvalitu jejich ústních obhajob a dospěla k následujícím výsledkům:

- **1. místo: Eliška Veselá - Trestný čin znásilnění a měnící se pohled společnosti a práva na tento trestný čin**
- **2. místo: Josef Čabrádek - Vybrané aspekty sankcionování právnických osob: kritérium činnosti právnické osoby**
- **3. místo: Petr Ráliš - Odposlech a záznam telekomunikačního provozu**

V rámci doktorského studia se soutěže SVOČ aktivně zúčastnili dva interní doktorandi naší katedry, **JUDr. Lenka Náhlovská a JUDr. Bc. Marek Dvořák**, kteří reprezentovali obor trestního práva ve smíšené doktorské sekci „*Trestní právo, správní právo a správní věda, teorie práva a právních učení*“.

JUDr. Marek Dvořák, od loňského roku též asistent katedry trestního práva, zvítězil v předmětné sekci s prací na téma **Rekognice zítřka?**. Odborná komise zasedla ve složení doc. JUDr. Pavel Ondřejek Ph.D., doc. JUDr. Bc. Tomáš Gřivna Ph.D. a JUDr. Petr Svoboda Ph.D.

Nejúspěšnější soutěžící budou reprezentovat naší *alma mater* v září na mezinárodním kole soutěž SVOČ, které proběhne na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě.

Všem studentům, kteří se do soutěže (nejen) v oboru trestního práva zapojili, děkujeme za účast a úspěšným gratulujeme. Věříme, že se i v dalších ročnících najde mnoho studentů, kteří se rozhodnou soutěže aktivně zúčastnit a prohloubit tak své trestněprávní znalosti a současně i akademické dovednosti.

JUDr. Bc. Marek Dvořák

„DOKUMENT DOBY“

Doplňující informace:

- ❖ Nalezeno při letním úklidu v červnu L. P. 2020
- ❖ Nyní k trvalému nahlédnutí v místnosti č. 202
- ❖ Cokoliv dalšího dodávat - je nadbytečné

prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.